Veljavno od: 10. 8. 2024

Uradni list RS, št. 67/24

Na podlagi devetega odstavka 64. člena in sedmega odstavka 67.a člena ter za izvrševanje prvega odstavka 64. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24) minister za vzgojo in izobraževanje izdaja

P R A V I L N I K

O NACIONALNEM PREVERJANJU ZNANJA V OSNOVNI ŠOLI

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik ureja postopek priprave in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja, pristojnosti organov, javnih zavodov, organizacij, komisij in osnovnih šol pri pripravi in izvedbi nacionalnega preverjanja znanja, načine izvedbe in trajanje, roke, potek, pripravo gradiv, vrednotenje preizkusov nacionalnega preverjanja znanja (v nadaljnjem besedilu: vrednotenje preizkusov znanja), obveščanje učencev o dosežkih nacionalnega preverjanja znanja, vpogled in ugovor na dosežke, ravnanje s podatki in hranjenje dokumentacije.

II. PRIPRAVA IN IZVEDBA NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA

2. člen

(Državna komisija za vodenje nacionalnega preverjanja znanja)

(1) Nacionalno preverjanje znanja vodi Državna komisija za vodenje nacionalnega preverjanja znanja (v nadaljnjem besedilu: državna komisija). Sestavljajo jo predsednik in sedem članov, ki jih imenuje minister, pristojen za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

(2) Predsednik in člani državne komisije so imenovani izmed:

1. visokošolskih učiteljev fakultet, ki izobražujejo bodoče učitelje (en član),

2. strokovnih delavcev ministrstva, pristojnega za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) (dva člana),

3. strokovnih delavcev Zavoda Republike Slovenije za šolstvo (v nadaljnjem besedilu: ZRSŠ) (en član),

4. strokovnih delavcev Državnega izpitnega centra (v nadaljnjem besedilu: RIC) (en član),

5. ravnateljev osnovnih šol (en član),

6. učiteljev predmetov, iz katerih se opravlja nacionalno preverjanje znanja (en član),

7. strokovnjakov za metodologijo zunanjega preverjanja znanja (en član).

(3) Na seje državne komisije so vabljeni predstavniki predmetnih komisij, predstavniki ZRSŠ, predstavniki RIC, ki sodelujejo pri nacionalnem preverjanju znanja, po potrebi pa tudi konzulenti, ki jih državna komisija imenuje za posamezno predmetno področje in metodologijo zunanjega preverjanja znanja (v nadaljnjem besedilu: konzulent), in drugi strokovnjaki s področja preverjanja in ocenjevanja znanja.

(4) Državna komisija izmed članov na predlog predsednika imenuje namestnika predsednika.

(5) Predsednik, namestnik predsednika in člani državne komisije se imenujejo za štiri leta in so lahko ponovno imenovani.

(6) Državna komisija ima strokovnega tajnika, ki je delavec RIC.

3. člen

(pristojnosti državne komisije)

Državna komisija obravnava strokovna vprašanja v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja, vodi nacionalno preverjanje znanja in spremlja njegovo izvedbo ter skrbi za zanesljivost, učinkovitost in preglednost sistema nacionalnega preverjanja znanja in ima naslednje pristojnosti:

1. pripravi izhodišča za nacionalno preverjanje znanja;

2. usklajuje strokovno delo predmetnih komisij;

3. imenuje konzulente;

4. na predlog RIC sprejema navodila za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja, ki vsebujejo:

   – navodila za varovanje zaupnih podatkov pri izvedbi nacionalnega preverjanja znanja;

   – navodila za pripravo in izvedbo nacionalnega preverjanja znanja na osnovnih šolah;

   – navodila za izvedbo vrednotenja preizkusov znanja, izvedbo postopkov vpogleda in postopkov pri zahtevi za ponovno vrednotenje posameznih nalog nacionalnega preverjanja znanja (v nadaljnjem besedilu: nalog);

   – navodila za določitev nadomestnega števila točk za izločene, manjkajoče oziroma neocenjene naloge;

   – navodila za izvedbo analize dosežkov učencev in analize vrednotenja učiteljev;

   – navodila za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja za učence, ki obiskujejo prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom;

   – navodila za prilagojeno izvedbo nacionalnega preverjanja znanja za učence s posebnimi potrebami v osnovnih šolah in osnovnih šolah s prilagojenim programom z enakovrednim izobrazbenim standardom ter učence priseljence;

5. sprejme navodila za varovanje zaupnih podatkov v postopku priprave gradiv in navodila za varovanje podatkov pri izvedbi nacionalnega preverjanja znanja;

6. z žrebom določi preizkuse znanja za nacionalno preverjanje znanja (v nadaljnjem besedilu: preizkus znanja);

7. najpozneje v mesecu aprilu predlaga ministru seznam predmetov za določitev tretjega predmeta pri nacionalnem preverjanju znanja v 9. razredu za naslednje šolsko leto;

8. potrdi informacijo o nacionalnem preverjanju znanja, namenjeno javnosti, za posamezno šolsko leto na podlagi predloga RIC;

9. določi nadomestno število točk za izločene, manjkajoče oziroma neocenjene naloge;

10. analizira dosežke učencev pri nacionalnem preverjanju znanja;

11. sprejme letno poročilo o izvedbi in dosežkih učencev pri nacionalnem preverjanju znanja, ki ga najpozneje do 31. decembra tekočega leta predloži ministru in Strokovnemu svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje, in z letnim poročilom seznani osnovne šole;

12. za ministra oblikuje razvojne smernice nacionalnega preverjanja znanja ter predloge in pobude v povezavi z dosežki učencev pri nacionalnem preverjanju znanja;

13. analizira podatke anket o nacionalnih preverjanjih znanja, študije primerov, intervjujev ali poskusnih testiranj, ki jih izvede RIC;

14. z različnimi inštrumenti (na primer: anketa, študija primerov, intervju, poskusna testiranja) usmerja in vodi razvoj nacionalnega preverjanja znanja;

15. opravlja druge naloge v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja.

4. člen

(predmetne komisije)

(1) Za posamezni izobraževani program, razred in predmetna področja, iz katerih se opravlja nacionalno preverjanje znanja, se imenujejo predmetne komisije.

(2) Predsednika in člane predmetnih komisij za nacionalno preverjanje znanja imenuje minister izmed predmetnih strokovnjakov in predmetnih strokovnjakov ZRSŠ za obdobje štirih let in so lahko ponovno imenovani.

(3) Predmetne komisije se imenujejo za 3. razred, za slovenščino, madžarščino, italijanščino, matematiko, angleščino, nemščino, likovno umetnost, glasbeno umetnost, geografijo, zgodovino, domovinsko in državljansko kulturo in etiko, fiziko, kemijo, biologijo, tehniko in tehnologijo, šport in prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom.

(4) Predmetne komisije pripravljajo preizkuse znanja za posamezni predmet. Predmetna komisija za slovenščino pripravlja tudi preizkuse znanja za slovenščino kot drugi jezik na narodno mešanem območju v Slovenski Istri, predmetna komisija za italijanščino pa preizkuse znanja za italijanščino kot drugi jezik. Predmetna komisija za 3. razred pripravlja preizkuse znanja za učne jezike in matematiko za 3. razred, predmetna komisija za prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom pa za učne jezike in matematiko v 6. in 9. razredu, v 9. razredu pa tudi za družboslovje in naravoslovje.

(5) Predmetno komisijo sestavljajo predsednik in najmanj trije člani, od katerih sta vsaj dva osnovnošolska učitelja. V predmetni komisiji za slovenščino sodelujejo tudi učitelji oziroma strokovnjaki za slovenščino kot drugi jezik na narodnostno mešanem območju v Slovenski Istri, v komisiji za italijanščino pa učitelji oziroma strokovnjaki za italijanščino kot drugi jezik.

(6) V predmetnih komisijah za geografijo, glasbeno umetnost in zgodovino sodelujejo tudi učitelji teh predmetov iz dvojezičnih osnovnih šol in osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom.

(7) V predmetnih komisijah za slovenščino, madžarščino, italijanščino, matematiko in prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom lahko sodelujejo tudi konzulenti, ki jih imenuje državna komisija.

(8) V predmetnih komisijah za angleščino oziroma nemščino lahko sodelujejo tudi konzulenti, rojeni govorci, ki jih imenuje državna komisija.

5. člen

(pristojnosti predmetne komisije)

Predmetna komisija ima naslednje pristojnosti:

1. pripravi gradivo za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja in za elektronsko zbirko nalog (v nadaljnjem besedilu: e-banka nalog);

2. predlaga RIC glavne ocenjevalce za posamezno šolsko leto;

3. izobražuje pomočnike glavnega ocenjevalca;

4. pripravi moderirana navodila za vrednotenje preizkusov znanja;

5. sodeluje z RIC v postopkih vrednotenja preizkusov znanja;

6. sodeluje z RIC v postopku zahteve za ponovno vrednotenje posameznih nalog;

7. pripravi opise dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja;

8. ob strokovni podpori RIC pripravi vsebinsko analizo dosežkov učencev, nalog in vrednotenja preizkusov znanja;

9. sodeluje z RIC pri urejanju e-banke nalog;

10. pripravi poročilo o delu komisije in strokovni prispevek za letno poročilo za tekoče šolsko leto in ga najpozneje do 31. avgusta tekočega leta posreduje državni komisiji;

11. seznanja učitelje z dosežki učencev in s smernicami za analizo dosežkov učencev;

12. pripravlja gradivo za izobraževanje učiteljev;

13. sodeluje pri izobraževanjih učiteljev in drugih izobraževanjih, ki jih organizirata in pripravita RIC in državna komisija;

14. pripravlja priporočila za spremembo učnih načrtov;

15. odda gradiva v skladu s sklepi in navodili RIC in državne komisije;

16. opravlja druge naloge v skladu z navodili državne komisije.

6. člen

(pravila o imenovanju komisij)

Postopek imenovanja ali razrešitve predsednika in članov državne komisije ter predsednika in članov predmetnih komisij se podrobneje uredi v pravilih, ki jih izda minister.

7. člen

(Državni izpitni center – RIC)

RIC opravlja strokovne, razvojne, organizacijsko-tehnične in druge naloge, povezane z nacionalnim preverjanjem znanja:

1. strokovno, tehnično in organizacijsko pripravi, izvede in spremlja nacionalno preverjanje znanja;

2. razvija, vodi in hrani e-banko nalog nacionalnega preverjanja znanja;

3. pripravi predlog navodil za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja;

4. v sodelovanju z ministrstvom in na podlagi podrobnejših navodil o šolskem koledarju za osnovne šole pripravi koledar nacionalnega preverjanja znanja za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja;

5. sprejme način za določitev šifer učencev, uporabniška imena in gesla za ravnatelje, učitelje, ki vrednotijo preizkuse znanja, in pomočnike za elektronsko vrednotenje preizkusov znanja, šolskega administratorja za dostop do spletnih programov in aplikacij ter uporabniška imena in gesla za prijavo učencev s posebnimi potrebami k prilagojenemu načinu izvajanja nacionalnega preverjanja znanja;

6. pripravi navodila za pregledovanje preizkusov znanja in imenuje zunanje pregledovalce;

7. imenuje glavne ocenjevalce in pomočnike glavnih ocenjevalcev za posamezno šolsko leto;

8. razvija in vzdržuje informacijski sistem za izvajanje nacionalnega preverjanja znanja;

9. vzdržuje podatkovno bazo osnovnih šol, učencev, ki opravljajo nacionalno preverjanje znanja, in strokovnih delavcev, ki sodelujejo pri izvedbi;

10. vzdržuje podatkovno bazo učencev s posebnimi potrebami, ki opravljajo nacionalno preverjanje znanja;

11. pregleduje, preverja in potrjuje prilagojene načine opravljanja nacionalnega preverjanja znanja za učence s posebnimi potrebami;

12. razvija, vzdržuje, organizira in analizira proces elektronskega vrednotenja preizkusov znanja;

13. tehnično pripravlja preizkuse znanja za elektronsko vrednotenje preizkusov znanja;

14. državni komisiji in predmetnim komisijam nudi potrebno strokovno in tehnično pomoč;

15. osnovnim šolam nudi strokovno in tehnično podporo pri izvedbi nacionalnega preverjanja znanja in vrednotenju preizkusov znanja ter sodeluje pri izobraževanju strokovnih delavcev;

16. za osnovne šole pripravi analizo izvedbe in kakovosti vrednotenja preizkusov znanja;

17. pripravlja podatke in analize dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja za osnovne šole ter primerjalne analize na državni in mednarodni ravni;

18. pripravlja analize podatkov anket o nacionalnih preverjanjih znanja, študij primerov, intervjujev ali poskusnih testiranj;

19. pripravi predlog informacije o nacionalnem preverjanju znanja za posamezno šolsko leto, namenjeno javnosti, in jo predloži v potrditev državni komisiji;

20. pripravlja, objavlja in izdaja gradiva za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja;

21. najkasneje v mesecu avgustu pripravi ministru predlog osnovnih šol, v katerih se bo preverjalo znanje učencev iz določenega tretjega predmeta v 9. razredu v naslednjem šolskem letu pri nacionalnem preverjanju znanja;

22. za državno komisijo pripravi strokovne prispevke za letno poročilo ter na osnovi dosežkov učencev in analiz nacionalnega preverjanja znanja predlaga državni komisiji in ministru izboljšave za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja;

23. zagotavlja varovanje podatkov v postopku priprave in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja v skladu s pravili državne komisije;

24. sodeluje in izvaja izobraževanja ravnateljev osnovnih šol v zvezi z izvedbo nacionalnega preverjanja znanja;

25. sodeluje v razvojnih projektih s področja nacionalnega preverjanja znanja;

26. ureja izvedbo financiranja državne komisije, članov predmetnih komisij, konzulentov in zunanjih strokovnjakov, ki sodelujejo pri pripravi in izvedbi nacionalnega preverjanja znanja;

27. opravlja druge naloge v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja.

8. člen

(Zavod Republike Slovenije za šolstvo – ZRSŠ)

ZRSŠ opravlja strokovne, organizacijske, razvojne in druge naloge, povezane z nacionalnim preverjanjem znanja:

1. izmed zaposlenih zagotovi predmetne strokovnjake, ki kot člani predmetnih komisij sodelujejo pri pripravi in izboru nalog za preizkuse znanja ter ostalih nalogah predmetnih komisij;

2. izobražuje strokovne delavce za analizo in uporabo dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja pri izboljševanju vzgojno-izobraževalnega procesa;

3. usposablja ravnatelje za uporabo dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja v procesu ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na ravni osnovne šole;

4. na podlagi analize dosežkov nacionalnega preverjanja znanja izvaja ustrezno svetovalno in razvojno delo na posameznih predmetnih področjih ter pripravlja in predlaga pristojnemu strokovnemu svetu strokovne rešitve za spremembe in dopolnitve učnih načrtov;

5. na podlagi analize dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja pripravlja in predlaga državni komisiji in ministru izboljšave pri šolskem delu in izobraževanju učiteljev;

6. opravlja druge naloge v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja.

9. člen

(osnovna šola)

(1) Za pripravo in izvedbo nacionalnega preverjanja znanja ter vrednotenje preizkusov znanja v osnovni šoli je odgovoren ravnatelj, ki v skladu z navodili in koledarjem za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja pripravi podrobnejši izvedbeni načrt osnovne šole. Ravnatelj izmed strokovnih delavcev osnovne šole imenuje namestnika za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja, pomočnika za izvedbo elektronskega vrednotenja preizkusov znanja in šolskega administratorja za dostop do spletnih programov in aplikacij.

(2) Vrednotenje preizkusov znanja opravijo učitelji. Po opravljenem vrednotenju preizkusov znanja ravnatelj pripravi poročilo o izvedbi in kakovosti vrednotenja preizkusov znanja na podlagi analize o vrednotenju, ki jo pripravi RIC. S poročilom ravnatelj seznani posameznega učitelja in, če je to potrebno, skupaj določita ukrepe za izboljšanje vrednotenja preizkusov znanja.

(3) Učitelji po zaključku nacionalnega preverjanja znanja v posameznem šolskem letu pripravijo analizo dosežkov učencev posameznega predmeta, ravnatelj pa pripravi skupno poročilo o izvedbi in analizah dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli, kar je sestavni del letnega poročila o realizaciji letnega delovnega načrta osnovne šole. Ravnatelj ukrepe za izboljšanje dosežkov učencev vključi v letni delovni načrt osnovne šole za naslednje šolsko leto ter o izvedbi, analizi dosežkov in ukrepih poroča svetu zavoda.

10. člen

(roki za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja)

(1) Nacionalno preverjanje znanja se izvede v enem roku, praviloma v mesecih marcu in aprilu.

(2) Datume za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja, objave dosežkov učencev, vpogledov v preizkuse znanja, zahteve za ponovno vrednotenje posameznih nalog in datum objave tretjega predmeta v 9. razredu, ki se bo opravljal na posamezni osnovni šoli, za vsako šolsko leto določi minister v podrobnejših navodilih o šolskem koledarju v skladu s pravilnikom, ki ureja šolski koledar za osnovne šole.

(3) V roku, določenem s podrobnejšimi navodili o šolskem koledarju za osnovne šole, ministrstvo posreduje RIC podatke o učencih, ki bodo opravljali nacionalno preverjanje znanja, osnovna šola pa RIC posreduje podatke o učencih s posebnimi potrebami, ki bodo uveljavljali pravico do prilagojenega načina opravljanja nacionalnega preverjanja znanja.

11. člen

(način in trajanje nacionalnega preverjanja znanja)

(1) Nacionalno preverjanje znanja se opravlja pisno. Učenec ga opravlja v osnovni šoli, v katero je vključen.

(2) Na isti dan z začetkom med 7.45 in 8.45 ga opravljajo:

– vsi učenci 3. in 6. razreda, ki se izobražujejo v izobraževalnem programu osnovne šole in v prilagojenih izobraževalnih programih osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom v Republiki Sloveniji;

– vsi učenci 6. razreda, ki se izobražujejo v prilagojenem izobraževalnem programu osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom v Republiki Sloveniji;

– prijavljeni učenci priseljenci iz drugih držav, ki so prvo ali drugo šolsko leto vključeni v osnovno šolo v Republiki Sloveniji v 3. in 6. razredu;

– prijavljeni udeleženci izobraževanja odraslih, ki so vpisani v javnoveljavni izobraževalni program osnovne šole za odrasle (v nadaljnjem besedilu: program osnovne šole za odrasle) v 3. in 6. razredu v Republiki Sloveniji.

(3) Na isti dan z začetkom ob 8.30 ga opravljajo:

– vsi učenci 9. razreda, ki se izobražujejo v izobraževalnem programu osnovne šole, v prilagojenih izobraževalnih programih osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom in v prilagojenem izobraževalnem programu osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom v Republiki Sloveniji;

– prijavljeni udeleženci izobraževanja odraslih, ki so vpisani v program osnovne šole za odrasle v 9. razredu v Republiki Sloveniji.

(4) Na isti dan učenec oziroma udeleženec izobraževanja odraslih opravlja nacionalno preverjanje znanja le iz enega predmeta.

(5) Nacionalno preverjanje znanja pri posameznem predmetu v 3. razredu traja 45 minut, v 6. in 9. razredu pa 60 minut.

(6) Za učence, ki se izobražujejo na domu, veljajo enake določbe glede načina in trajanja nacionalnega preverjanja znanja kot za druge učence.

(7) Za učence s posebnimi potrebami, učence, ki so na zdravljenju v bolnišnici, ter za učence, ki zaradi posledic poškodbe, nesreče ali bolezni, ki se jim je zgodila neposredno pred opravljanjem nacionalnega preverjanja znanja, za učence, ki potrebujejo prilagoditve, kot jih imajo slepi ali slabovidni oziroma učenci z okvaro vidne funkcije, gluhi ali naglušni, gibalno ovirani in dolgotrajno bolni, ter učenci z barvno slepoto, se izvedba nacionalnega preverjanja lahko drugače določi z navodili za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja.

(8) Za učence priseljence iz drugih držav, ki so prvo ali drugo šolsko leto vključeni v osnovno šolo v Republiki Sloveniji, se izvedba nacionalnega preverjanja znanja lahko drugače določi z navodili za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja.

12. člen

(opravičljivi razlogi za neudeležbo pri nacionalnem preverjanju znanja)

Opravičljivi razlogi za neudeležbo pri nacionalnem preverjanju znanja so:

1. bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenca, ki onemogoča udeležbo pri nacionalnem preverjanju znanja,

2. naravna ali druga nesreča (npr. prometna nesreča),

3. smrt v družini,

4. aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja ali veščin na podlagi predhodne uvrstitve učenca na državnem tekmovanju,

5. aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport, in

6. drugi utemeljeni razlogi.

13. člen

(neudeležba pri nacionalnem preverjanju znanja)

(1) Starši učenca, ki se nacionalnega preverjanja znanja iz posameznega predmeta ni udeležil, morajo razloge za neudeležbo učenca sporočiti ravnatelju osnovne šole, ki jo učenec obiskuje, najpozneje v 24 urah po začetku nacionalnega preverjanja znanja iz posameznega predmeta. Pisna dokazila o upravičenosti razlogov iz prejšnjega člena starši predložijo ravnatelju najpozneje v treh delovnih dneh od sporočila ravnatelju o razlogih za neudeležbo pri nacionalnem preverjanju znanja. Pisno dokazilo v primeru bolezni, poškodbe oziroma zdravstvenega stanja učenca, ki onemogoča udeležbo pri nacionalnem preverjanju znanja, je potrdilo pristojnega zdravnika. Za utemeljitev neudeležbe pri nacionalnem preverjanju znanja iz razlogov od 2. do 6. točke prejšnjega člena se predložijo dokazila pristojnih institucij oziroma organov, iz katerih izhaja, da se učenec ni mogel udeležiti nacionalnega preverjanja znanja.

(2) Ravnatelj na podlagi predloženih dokazil v treh dneh od prejema dokazil odloči o upravičenosti razlogov iz prejšnjega člena.

14. člen

(potek nacionalnega preverjanja znanja)

(1) Ravnatelj v skladu z navodili za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja določi prostore, kjer bo potekalo nacionalno preverjanje znanja, in prisotne nadzorne učitelje.

(2) Potek nacionalnega preverjanja znanja nadzorujejo nadzorni učitelji v skladu z navodili za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja. Nadzorni učitelj ne sme biti učitelj predmeta, pri katerem nadzoruje potek nacionalnega preverjanja znanja. Nadzorni učitelj v 3. razredu je lahko učitelj, ki učence poučuje.

(3) Naloge nadzornega učitelja lahko opravljajo vsi strokovni delavci osnovne šole.

15. člen

(kršitve učencev)

Kršitve učencev pri nacionalnem preverjanju znanja so:

1. posedovanje in uporaba nedovoljenih pripomočkov,

2. oziranje, pogovarjanje oziroma sporazumevanje z drugimi učenci,

3. prepisovanje ali dopustitev prepisovanja,

4. vpisovanje ali risanje neprimernih znakov ali vsebin v preizkus znanja,

5. motenje poteka nacionalnega preverjanja znanja,

6. ponavljanje kršitev in njihovo stopnjevanje.

16. člen

(vrste ukrepov)

(1) Za kršitve pri nacionalnem preverjanju znanja lahko nadzorni učitelj izreče učencu naslednja ukrepa:

– ustni opomin, če učenec ne upošteva oziroma krši navodila za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja;

– prekinitev reševanja preizkusa znanja, če učenec kljub izrečenemu ustnemu opominu nadaljuje s kršitvijo.

(2) V primeru prekinitve reševanja preizkusa znanja se preizkus znanja ovrednoti z nič točkami.

17. člen

(postopek izrekanja ukrepov)

(1) Nadzorni učitelj vse ukrepe zapiše v zapisnik o poteku nacionalnega preverjanja znanja in o tem obvesti ravnatelja.

(2) Ravnatelj starše učenca obvesti o izrečenem ukrepu najpozneje v 24 urah po izreku ukrepa.

18. člen

(vrednotenje preizkusov znanja)

(1) Vrednotenje preizkusov znanja se v sodelovanju s predmetnimi komisijami izvede v skladu z navodili za vrednotenje preizkusov znanja za posamezni predmet in z navodili za izvedbo vrednotenja, ki so sestavni del navodil za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja.

(2) Za vrednotenje preizkusov znanja ravnatelji zagotovijo ustrezno število učiteljev v skladu z navodili za izvedbo vrednotenja.

(3) Preizkuse znanja vrednotijo učitelji, ki jih izberejo in prijavijo ravnatelji izmed učiteljev razrednega pouka in učiteljev predmeta, ki se vrednoti. Učitelji praviloma vrednotijo preizkuse znanja tistih učencev, ki jih niso poučevali.

(4) Učitelji vrednotijo preizkuse znanja praviloma v elektronski obliki.

19. člen

(gradivo za nacionalno preverjanje znanja)

Gradivo za nacionalno preverjanje znanja je lahko v tiskani ali elektronski obliki. Ovrednoteni preizkusi znanja imajo ne glede na tiskano ali elektronsko obliko enakovreden status.

20. člen

(vpogled v ovrednotene preizkuse znanja in zahteva za ponovno vrednotenje posameznih nalog)

(1) Učenec, ki je opravljal nacionalno preverjanje znanja, njegovi starši in učitelj imajo pravico do vpogleda v učenčeve ovrednotene preizkuse znanja praviloma v elektronski obliki. Izjemoma lahko učenec s posebnimi potrebami prejme ovrednoten preizkus znanja v tiskani obliki. Učencu in njegovim staršem osnovna šola zagotovi tudi pravico do vpogleda v učenčeve ovrednotene preizkuse znanja v prisotnosti učitelja na osnovni šoli in v roku, določenem s podrobnejšimi navodili o šolskem koledarju za osnovne šole.

(2) Če učenec in starši ali učitelj menijo, da je pri vrednotenju posameznih nalog v preizkusu znanja prišlo do napake, lahko pri ravnatelju v treh dneh po začetku vpogledov v ovrednotene preizkuse znanja podajo pisno zahtevo za ponovno vrednotenje teh nalog.

(3) Za posameznega učenca 3., 6. in 9. razreda ravnatelj ali od njega pooblaščeni strokovni delavec šole posreduje RIC zahtevo za ponovno vrednotenje posameznih nalog v preizkusu znanja.

(4) V postopku ponovnega vrednotenja posameznih nalog RIC v sodelovanju s predmetnimi komisijami in pomočniki glavnega ocenjevalca opravi postopek ponovnega vrednotenja posameznih nalog v učenčevem preizkusu znanja v skladu z navodili za vrednotenje in navodili za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja. RIC posreduje osnovni šoli obvestilo o končnem dosežku ponovnega vrednotenja učenčevega preizkusa znanja.

(5) Osnovna šola učenca 3., 6. in 9. razreda ter njegove starše obvesti o končnem dosežku po ponovnem vrednotenju nalog v učenčevem preizkusu znanja.

(6) Po prejemu obvestila o končnem dosežku iz prejšnjega odstavka zahteva za ponovno vrednotenje posameznih nalog v učenčevem preizkusu znanja ni več dovoljena.

21. člen

(obveščanje o dosežkih učenca)

(1) Dosežki učencev 3., 6. in 9. razreda pri nacionalnem preverjanju znanja so izraženi v odstotnih točkah. Dodatne analize dosežkov učencev pri nacionalnem preverjanju znanja pripravi RIC in jih posreduje osnovnim šolam, učenec pa v osnovni šoli, kjer je opravljal nacionalno preverjanje znanja, dobi podrobnejšo obrazložitev dosežka.

(2) Dosežki učenca in državna povprečja pri nacionalnem preverjanju znanja, izraženi v odstotnih točkah, se za učence 3. in 6. razreda, ki so opravljali nacionalno preverjanje znanja, vpišejo v obvestilo o dosežkih pri nacionalnem preverjanju znanja, ki je priloga k spričevalu.

(3) Dosežki učenca in državna povprečja pri nacionalnem preverjanju znanja, izraženi v odstotnih točkah, se za učence 9. razreda, ki so opravljali nacionalno preverjanje znanja, vpišejo v zaključno spričevalo.

(4) Učencu, ki se ni udeležil nacionalnega preverjanja znanja iz določenega predmeta, se v obvestilo o nacionalnem preverjanju znanja v 3. in 6. razredu oziroma v zaključno spričevalo v 9. razredu zapiše poševnica.

22. člen

(odprava napak pri zapisu dosežkov)

Če učenec in starši menijo, da je v 3. in 6. razredu prišlo do napake pri zapisu dosežkov učenca in državnih povprečij pri nacionalnem preverjanju znanja v obvestilu o dosežkih, v 9. razredu pa v zaključnem spričevalu osnovne šole, se izvede postopek ugotavljanja napake in popravljanja podatkov v dokumentu v skladu z navodili za izvedbo nacionalnega preverjanja znanja ter postopek izdaje novega obvestila oziroma spričevala v skladu s pravilnikom, ki ureja dokumentacijo v osnovni šoli.

23. člen

(udeleženci izobraževanja odraslih)

(1) Določbe tega pravilnika se smiselno uporabljajo tudi za udeležence izobraževanja odraslih oziroma osnovne šole in organizacije za izobraževanje odraslih, ki izvajajo program osnovne šole za odrasle.

(2) Udeleženci izobraževanja odraslih, ki so vpisani v program osnovne šole za odrasle, prostovoljno opravljajo nacionalno preverjanje znanja v osnovni šoli oziroma drugi organizaciji za izobraževanje odraslih, v katero so vpisani. Odrasli v 9. razredu opravljajo nacionalno preverjanje znanja iz tretjega predmeta v skladu s programom osnovne šole za odrasle.

III. JAVNOST IN VAROVANJE PODATKOV

24. člen

(zaupni podatki)

(1) Gradiva za nacionalno preverjanje znanja (preizkusi znanja s prilogami, posnetki mp3, gradivo na USB-ključkih in navodila za pomočnika bralca in tolmača pri učnih jezikih), gesla za predvajanje posnetkov slušnega preverjanja znanja, šifre učencev, uporabniška imena in gesla za ravnatelje, učitelje in pomočnika za elektronsko vrednotenje preizkusov znanja, šolske administratorje za dostop do spletnih programov in aplikacij, uporabniška imena in gesla za prijavo učencev s posebnimi potrebami k prilagojenemu načinu izvajanja nacionalnega preverjanja znanja, razpored učencev in nadzornih učiteljev po šolskih učilnicah in hodnikih ter dosežki posameznega učenca so do objave zaupni podatki.

(2) Gradiva iz prejšnjega odstavka so uradna tajnost. Označena morajo biti kot izpitna tajnost, stopnja tajnosti »tajno«.

(3) Člani Državne komisije za vodenje nacionalnega preverjanja znanja, člani predmetnih komisij za nacionalno preverjanje znanja, pregledovalci preizkusov znanja, strokovni delavci na osnovnih šolah, delavci RIC in druge fizične ter pravne osebe, ki imajo dostop do gradiva za nacionalno preverjanje znanja in drugih podatkov, navedenih v prejšnjem odstavku tega člena, so dolžni varovati uradno tajnost in ravnati s podatki in gradivi v skladu s pravili, ki jih pripravi državna komisija.

(4) Člani komisij in druge fizične ter pravne osebe iz prejšnjega odstavka, ki ravnajo v nasprotju s tem pravilnikom in pravili o ravnanju z zaupnimi podatki, so odškodninsko in kazensko odgovorni.

(5) Člane komisij in druge fizične osebe iz tretjega odstavka tega člena, ki so kršili uradno tajnost, se takoj razreši.

25. člen

(prisotni pri nacionalnem preverjanju znanja)

Nacionalnemu preverjanju znanja poleg učencev, ki opravljajo nacionalno preverjanje znanja, ter nadzornih učiteljev in pomočnikov učencev s posebnimi potrebami lahko prisostvujejo tudi ravnatelj oziroma njegov namestnik, predsednik sveta staršev, predsednik sveta šole oziroma njuna pooblaščenca ter pooblaščenci RIC in ZRSŠ.

IV. HRANJENJE DOKUMENTACIJE

26. člen

(način in rok hranjenja dokumentacije)

(1) Dokumentacija, ki se nanaša na nacionalno preverjanje znanja, se hrani v arhivu osnovne šole, na kateri je učenec opravljal nacionalno preverjanje znanja. Preizkusi znanja učencev 3., 6. in 9. razreda se v osnovni šoli hranijo praviloma v elektronski obliki.

(2) Osnovna šola hrani dokumentacijo v zvezi z nacionalnim preverjanjem znanja učenca eno leto po opravljenem nacionalnem preverjanju znanja. Osnovna šola lahko na pisno zahtevo učenca ali njegovih staršev pred uničenjem dokumentacije iz prejšnjega odstavka posreduje oziroma izroči njegove preizkuse znanja.

(3) RIC hrani preizkuse znanja učencev 3., 6. in 9. razreda v tiskani obliki do konca koledarskega leta, v katerem je bilo opravljeno nacionalno preverjanje znanja, v elektronski obliki za 3. razred sedem let, za 6. razred štiri leta in za 9. razred eno leto od zaključka izvedbe nacionalnega preverjanja znanja. RIC trajno hrani vzorec preizkusov znanja za 3., 6. in 9. razred za potrebe izvedbe statističnih analiz in raziskav.

(4) Drugo dokumentacijo, ki se nanaša na nacionalno preverjanje znanja v elektronski ali tiskani obliki, hrani RIC eno leto od zaključka izvedbe nacionalnega preverjanja znanja.

V. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

27. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 30/13, 49/17 in 46/23), uporablja pa se do začetka uporabe tega pravilnika.

28. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 2. septembra 2024.

Št. 0070-78/2024

Ljubljana, dne 5. avgusta 2024

EVA 2024-3350-0056

Dr. Darjo Felda

minister

za vzgojo in izobraževanje